

อ อ ก แบบ บ ชี วิ ต
ด้ ว ย ต น เ อ ง (๒)

คู่ก่อนน้องนางผู้เจริญ ในท่ามกลางหญิงเหล่านี้ ไม่มี
หญิงแม้แต่คนเดียวที่โดดเด่นเสมอเหมือนกับเธอ เธอสง่างาม
ราวกับนางอัปสร ผู้งดงามท่ามกลางหมู่เทพนารี เป็นสตรีผู้มี
บุญลักษณะ เธอทำบุญอะไรไว้ จึงได้สิริมบัตินี้มาครอบครอง

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๖๗

การเดินทางไกลในวัฏสงสารของมนุษย์ และสรรพสัตว์ทั้งหลาย เพื่อมุ่งไปสู่ที่สุดแห่งธรรม ไม่ใช่ทำกันลำพังเพียงคนสองคน แต่จะต้องสร้างบารมีกันเป็นทีมใหญ่ ต้องประสานใจทุกดวงให้เป็นหนึ่งเดียวกัน และประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการทำงานเป็นทีมนี้ สมาชิกทุกคนในทีมจะต้องเป็นกัลยาณมิตรให้กับตนเองและเพื่อนร่วมทีมด้วย เพื่อช่วยกันประคับประคองไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง อีกทั้งต้องอาศัยกำลังใจที่เข้มแข็งมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ต้องทุ่มเทสร้างบารมีชนิดเอาชีวิตเป็นเดิมพัน จึงจะไปถึงที่หมายได้อย่างปลอดภัยและมีชัยชนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังใจภายในที่เกิดจากใจหยุดนิ่ง จนเข้าถึงพระรัตนตรัยภายในนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด

มีธรรมภาษิตที่เทวดากล่าวต่อเบื้องพระพักตร์ของพระบรมศาสดาว่า

“คนตระหนี่กลัวภัยไยยอมให้ทานไม่ได้ ภัยนั้นนั่นแล ย่อมมีแก่คนตระหนี่ผู้ไม่ให้ทาน คนตระหนี่ยอมกลัวความหิวและความกระหายใด ความหิวและความกระหายนั้น ย่อมถูกต้องคนตระหนี่นั้น ผู้เป็นพาลทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า เพราะฉะนั้น บุคคลควรกำจัดความตระหนี่อันเป็นสนิมในใจ

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๖๘

**แล้วให้ท่านเถิด เพราะบุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึ่งของ
สรรพสัตว์ในปรโลก”**

มนุษย์ทุกคนต่างบอกว่า รักตัวเองมากที่สุด สมดังที่
พระพุทธเจ้าตรัสว่า **นตฺถิ อตฺตสมํ เปมํ** ความรักเสมอด้วยตน
ไม่มี พุดง่าย ๆ ก็คือ รักตัวเองมากกว่าคนอื่นนั่นเอง ส่วนจะรัก
แบบไหน รักเพียงชาตินี้หรือรักข้ามชาติ ก็ต้องมาพิจารณาที่
การกระทำ หากรักตัวเองอย่างแท้จริง เขาจะกลัวความตระหนี่
เป็นชีวิตจิตใจ เพราะรู้ว่าความตระหนี่เป็นภัยในวัฏฏะ กลัวจะ
ลำบากยากจน ไม่อยากเป็นมหาทุคตะข้ามชาติ จึงรีบขจัด
ความตระหนี่ ซึ่งเปรียบเสมือนสนิมในใจออกไปโดยเร็ว

คนมีบุญจะสอนตัวเองไม่ให้ตระหนี่ เพราะคนตระหนี่
ไปเทวโลกไม่ได้ จะไปได้ต้องย่ำความตระหนี่ให้หลุดจากใจก่อน
ด้วยการหมั่นทำบุญให้ทานสม่ำเสมอ ซึ่งแตกต่างจากผู้ไม่รู้
ที่กลัวอดอยากยากจนจึงไม่ให้ทาน มีความตระหนี่อย่างเหนียว
แน่น เพราะเขาไม่รู้ว่า ความตระหนี่คือการทำร้ายตัวเอง ไม่ใช่
รักตัวเอง บัณฑิตกับคนพาลมองต่างมุม เข้าใจตรงกันข้าม
อย่างนี้แหละ ดังนั้นชีวิตในปรโลกของบัณฑิต จึงมีแต่สุขคติ
โลกสวรรค์เป็นที่ไป

ดังเรื่องของพระโพธิสัตว์ ซึ่งสมัยหนึ่งเกิดเป็นคนยากจน

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๖๕

แต่หลังจากสละความตระหนี่ออกจากใจ ด้วยการถวาย
ขนมกุมมาสแด่พระปัจเจกพุทธเจ้า ครั้นละโลกก็ได้มาเกิดเป็น
พระเจ้าพรหมทัต ได้ครองราชย์ในกรุงพาราณสี ที่เป็นเช่นนี้
เพราะท่านรู้จักออกแบบชีวิตให้กับตนเอง ไม่ยอมจนอีกต่อไป
แต่การจะข้ามความจนไปได้ ก็ต้องกล้าเป็นผู้ให้ก่อน บุญจึงส่ง
ผลให้ท่านได้เป็นพระราชาผู้มีสมบัติมากมาย

*เรื่องของพระองค์ยังมีต่อ เมื่อได้เป็นพระราชาแล้ว
ทรงไม่ประมาท และด้วยความที่ระลึกชาติที่ผ่านมาได้ จึงทรง
แต่งเป็นเพลงไว้ขบร้อง เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจว่า “การปรนนิบัติ
พระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย มีผลหาน้อยไม่ เชิญดูผลของ
การถวายก้อนขนมกุมมาสที่แห้งและมีรสจืดชืดเถิด โปรดดู
ผลแห่งการถวายก้อนขนมกุมมาส ที่เป็นเหตุให้เรา มีช้าง โค
ม้า ทรัพย์ และข้าวเปลือกมากมาย และนางสนมนารีเหล่านี้
ที่เปรียบด้วยนางอัปสร เชิญดูผลของการถวายก้อนขนมกุมมาส
เถิด”

ตั้งแต่นั้นมา เหล่าหญิงพื่อนของพระโพธิสัตว์ และ
ชาวเมืองทั้งหลาย ต่างพากันร้องเพลงนี้ ซึ่งเป็นเพลงที่นิยม

*มก. เล่ม ๕๙ หน้า ๔๒๐

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๓๐

กันมากที่สุด เพราะคิดว่า เป็นเพลงที่พระราชาทรงโปรดปราน ฝ่ายอัศวมเหสีของพระราชายากรู้ที่มาของเนื้อเพลง จึงทูลถามถึงแรงบันดาลใจในการเขียนเพลงบทนี้

พระราชาทรงเห็นว่า เป็นโอกาสดีที่จะให้มหาชนรับรู้ถึงอานิสงส์ของการให้ทาน จึงให้ตักลองปาวร้องไปทั่วเมืองว่า ให้มารับฟังแรงบันดาลใจในการแต่งเพลงบทนี้ ทรงให้สร้างรัตนบัลลังก์ที่พระลานหลวง พระเทวีทรงประดับประดาด้วยเครื่องประดับทุกอย่าง ทูลถามพระราชาเป็นครั้งที่สองว่า “ข้าแต่เสด็จพี่ ขอเสด็จพี่โปรดตรัสบอกเนื้อร้องของเพลงมงคล ที่เสด็จพี่ปลื้มพระทัยนี้ด้วยเถิด”

พระโพธิสัตว์ทรงไขปริศนาของเพลงมงคล ด้วยการเล่าเรื่องของพระองค์ในอดีตตั้งแต่ครั้งเป็นหนุ่มยากจน แล้วได้มาเกิดเป็นพระราชา ก็เพราะได้ถวายขนมกุมมาสแด่พระปัจเจกพุทธเจ้า ๔ พระองค์ ด้วยอานิสงส์แห่งการสละความตระหนี่ในครั้งนั้น ทำให้พระองค์ได้เป็นเจ้าของสมบัติทั่วทั้งแผ่นดินเช่นนี้

พระเทวีทรงสดับแล้ว มีพระทัยเลื่อมใสยิ่งนัก เนื่องจากเป็นหญิงมีปัญญา จึงทูลว่า “ข้าแต่มหाराช หากพระองค์ทรงตระหนักถึงอานิสงส์ของการให้ทานเช่นนี้แล้วตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอพระองค์ทรงถวายทานแด่สมณพราหมณ์ผู้ทรงธรรมก่อน

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๓๑

แล้วจึงเสวยในภายหลัง ขอพระองค์อย่าทรงประมาท ทรงหมั่นล่อ คือพระธรรมเกิด ข้าแต่มหाराชผู้ทรงเป็นอธิปัตย์ ในกุศลธรรม ขอพระองค์อย่าได้ทรงดำรงอยู่ในอธรรม โปรดรักษาทศพิธราชธรรมไว้เถิด”

ทศพิธราชธรรม ๑๐ ประการ ได้แก่ ทาน ศีล การบริจาค ความซื่อตรง ความอ่อนโยน ตบะคือความเพียร ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน ความอดทน และความไม่ประพฤติดิพพลาด พระโพธิสัตว์ทรงเห็นว่าเป็นข้อแนะนำที่ดี จึงตั้งใจจะประพฤติธรรมบำเพ็ญทศพิธราชธรรม นอกจากนี้ทรงตรวจดูสิริลักษณะของพระเทวี พลาตตรัสถามว่า “ดูก่อนน้องนางผู้เจริญ ในท่ามกลางหญิงเหล่านี้ ไม่มีหญิงแม้แต่คนเดียวที่โดดเด่นเสมอเหมือนกับเธอ เธอสง่างามราวกับนางอัปสร ผู้งดงามท่ามกลางหมู่เทพนารี เป็นสตรีผู้มีบุญลักษณะ เธอทำบุญอะไรไว้ จึงได้สิริสมบัตินี้มาครอบครอง”

เนื่องจากพระราชเทวีเป็นหญิงคુંบุนุที่ระลึกชาติได้ เช่นเดียวกับพระราชฯ พระนางจึงได้ทูลเล่าว่า ชาติที่แล้วได้เกิดเป็นหญิงรับใช้ของเศรษฐี เป็นผู้ส่ำรวมระวัง เลี้ยงชีพโดยชอบธรรม มีศีล ไม่ทำบาปทั้งในที่ลับและเปิดเผย นางเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้ากำลังเดินไปบิณฑบาตผ่านหน้าบ้าน ทั้งๆ ที่

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๓๒

ตัวเองหิวกระหายเพราะทำงานหนัก เพิ่งจะได้รับอาหารที่เจ้านายแบ่งมาให้เพียงเล็กน้อย แต่เพราะมีจิตเลื่อมใสอยากถวายทาน จึงตัดใจถวายอาหารส่วนนั้นแด่พระปัจเจกพุทธเจ้า เพราะผลแห่งกรรมนั้น จึงทำให้นางได้มาเป็นอัครมเหสี ผู้เล็กกว่าหญิงใดในผืนปฐพีนี้

ครั้นพระราชและพระมเหสี ตรัสเล่าบุญกรรมของตนโดยพิสดาร ให้กับมหาชนได้รับฟังเช่นนั้นแล้ว ต่างมีจิตเป็นกุศลเช่นเดียวกันว่า ต้องเอาบุญต่อบุญ เอาสมบัติต่อสมบัติ จะได้ไม่ต้องไปเกิดเป็นคนยากจนเข็ญใจอีก ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นได้ก็ต้องเริ่มต้นด้วยการให้ทาน จากนั้นทั้งสองพระองค์มีจิตเป็นสมานฉันท์ ทรงให้สร้างศาลา ๖ แห่ง คือ ที่ประตูเมืองทั้ง ๔ แห่ง ที่ใจกลางเมือง ๑ แห่ง และที่ประตูพระราชวังอีก ๑ แห่ง ทรงบริจาคทานจนตลอดชีวิต ทรงรักษาศีล เมื่อถึงวันพระก็ทรงรักษาอุโบสถศีล ดำรงตนเป็นต้นบุญต้นแบบของมหาชน ครั้นละโลกแล้วก็ได้ไปสวดยสุขในสวรรค์

เราจะเห็นว่า ชีวิตของผู้ที่รักตัวเอง กลัวความลำบาก ยากจนนั้น เขาจะไม่ยอมให้ความตระหนี่ที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจจะไม่หวงแหนเสียตายทรัพย์ของตน ยิ่งมีมากก็ยิ่งให้มากให้แล้วก็อยากให้อีก และไม่เคยมัวหมกในการให้ทานเลย เหมือน

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๒)

๓๓

ทะเลไม่อ้อมด้วยน้ำ เพราะยังให้ก็ยิ่งได้ หวงคือโล่ ให้คือเรียก
นี่คือคนที่รักตัวเองอย่างแท้จริง และได้ออกแบบชีวิตของตน
เป็นอย่างดี ทุกครั้งที่ทำบุญ ก็ทำด้วยจิตที่เลื่อมใสศรัทธาจริงๆ
เป็นการทำอย่างเต็มกำลัง ไม่ใช่ตามกำลัง ทำอย่างสุดหัวใจ
ไม่ใช่ทำด้วยความจำใจ ทำแล้วก็ต้องรู้จักอธิษฐานเป็นการ
ตั้งผังสำเร็จไว้ด้วย

เพราะฉะนั้น ถ้าเรารักตัวเอง ไม่ต้องรอให้ใครมาชักชวน
ให้ลงมือทำไปเลย เมื่อถึงคราวที่สมบัติใหญ่เกิดขึ้น ก็จะเป็น
สมบัติอัศจรรย์ที่ไม่เป็นสองรองใคร นี่เป็นการวางแผนผังชีวิต
การสร้างบารมี เพื่อไปให้ถึงที่สุดแห่งธรรม ที่ควรตระหนักให้ต
กันทุกคน

